

VLISSINGSCHÉ

Woensdag

COURANT.

15 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2.25, en franco per post f 2.50. Advertentie worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doobekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1.20 is, en voor elke regel daarbuiten 20 Ct. behalve 55 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

INGEZONDEN STUKKEN.

Vraagstuk over het behoud van den algemeenen vrede.

(Vervolg van onze vorige.)

Men zal het bemerkte hebben, wij redeneerden in de hypothese, dat de tijdelijke bescherming, waartop, volgens het voorstel van den schrijver, een tak van nijverheid zou kunnen aanspraak maken, die door het een duizendste gedeelte der bevolking werd uitgeoefend, tegen de mededinging in het binnenland zou worden verleend, ten einde daardoor het kwaad der overproductie in het land te keer te gaan.

Het kon echter ook zijn, dat wij ons vergist hadden, en dat het in het plan van den geachten schrijver lag, die bescherming ten koste van het buitenland te verleenen. Zoo ja, dan sluiten wij op een gewigtig bezwaar voor die landen, welke grootendeels of van den handel of van den landbouw bestaan, en waar de overige takken van nijverheid nog weinig of geene ontwikkeling hebben verkregen.

Die landen zouden, volgens de te sluiten overeenkomsten, geen regt hebben tegen over het buitenland, zoodanige takken van nijverheid te beschermen, welke nog als 't ware in de geboorte waren, en welke bij gevolg door geen duizendste gedeelte der bevolking werden uitgeoefend. Alleen de handel, de landbouw zouden hier mogen beschermd worden. Maar nu andere, groote bloeiende Staten, waar niet maar alleen handel en landbouw, maar ook de andere takken van nijverheid door een duizendste gedeelte der bevolking werden uitgeoefend, daar zou alles bescherming genieten tegen den invoer van buiten. Hierbij stonden dus ten achteren de Staten, alleen in handel en landbouw, en nog meer de Staten, hoofdzakelijk in den landbouw alleen hun bestaan vindende. Geene mogelijkheid dan voor deze om zich uit hunne min gunstige gesteldheid te verheffen. Zij konden en mochten niet beschermen wat de meer gunstig gestelde Staten, in opzigt tot vele takken van nijverheid, beschermen mochten. De rijke, de welgestelde, de reeds in bloei en vervaartheid verkeernde Staten met allerwege ontwikkelde nijverheid werden dus bevoorrecht boven die, welke nog tot ontwikkeling in gewichtige takken van nijverheid moesten trachten te geraken.

Men beweert wel, dat de wijze Opperbestuurder onder ondermaatsche zaken aan ieder land zijne eigendommelijke voorregten, zijne voortbrengende kracht verleend heeft; dat het eene land bezit wat het andere ontheeft, en zulks, opdat de eene streek der aarde, eenmaal bevolkt zijnde, aan de andere nuttig zoude zijn en de gansche menschheid, door wederzijdsche behoeften gedreven, zich zoude verbroedren, zich wederkeerig hulp betoonen.

Maar eveneens legde die wijze Opperbestuurder in elken bijzonder mensch, natuurkrachten, vermogens van ligchaam en ziel, opdat ieder nuttig zou kunnen zijn, opdat de een den ander zou kunnen ten dienste staan en er, naar gelang van aanleg, stand en bekwaamheden, wederkeerig hulpbetoon zoude plaats vinden.

Doch, door eenen verkeerdten weg te bewandelen, door in stede van de algemeene broedermin alleen de liefde tot zich zelven tot rigtsnoer te nemen, is de mensch er in geslaagd, de hulp, de vermogens, den arbeid van een overgroot getal zijner broeders overbodig te maken; deze voor niets te doen gelden, of zoo nog voor iets, dan althans verre beneden hunne oorspronkelijke waarde.

Dezelfde ook in het groot met de Staten. De rijken, hunne bewegingen, en werking over den ganschen aardbol kunnen de uitbreiden, maken slechts daar gebruik van den arbeid der menschen, van de voortbrengende kracht van den boeien, waar zij de vruchten daarvan tot den geringsten prijs verkrijgbaar vinden.

Wid dus het verst gevorderd is in de kunst van voortbrengen; wie dit met de minste inspanning van, bestendig onderhoud, yderende, menschenkrachten vermag, en daarbij ook nog don tijd weet uit te winnen, — die zal de voorkeur vinden; dat zijn dus

die Staten, welke reeds de meeste vorderingen in de kunst der industrie hebben gemaakt, waar reeds aanzienlijke kapitalen aan de noogere volmaking der nijverheid hebben kunnen worden te koste gelegd. Maar de armen, de min bevoorregte Staten, hoe zullen deze zich, bij deze overmatige mededinging, immer tot het standpunt der overige kunnen verheffen?

Ware hun de tijd vergund, om met de geringe hulpmiddelen hun ten dienste staande zich trapsgewijze te ontwikkelen, te vervaardigen, voort te brengen, wat zij naar gelang, hunner vordering in beschaving, behoeften, de handel, de nijverheid zou uit de behoefte zelve ontstaan zijn. Maar nu zou, hun, die tijd niet zijn gelaten. Bij de meeste behoefte welke zij zouden aan den dag leggen, ware de vreemde handel, de vreemde nijverheid, door kunst en kapitalen ondersteund, gereed om daarin te voorzien, en dit op zulk eene wijze, dat er niet aan te denken viel, zich iets dergelijks even goed en deugdelijk, door eene aan de prijzen daarvan gelijk staande, opoffering van tijd en menschen-arbeid, zelf te kunnen verschaffen.

Van daar, dat wij zouden vreezen, dat wij van de min gegoede Staten, in het vooronderstelde systema van den geachten schrijver, zouden zien, wat wij van de min gegoede individua's in den regel zien, dat het overwigt van kennis en rijkdom bij hunne meer gezegende medeburgers en het gebruik van deze gemaakt, hen bijna overbodig doet worden in het land hunner geboorte, en hen verhindert, om zich tot een standpunt van hooger geluk, van meerdere welvaart, te verheffen. Dit intusschen kan, wij hebben er de zekerheid van, wel eens ins in de bedoeling leggen van den menscheleven en edelkenkende schrijver.

Nu het vierde punt. Volgens dit, zou het verleen van octrooijen, op het stuk van nieuwe uitvindingen, in onderscheidene Staten, hoogst noodzakelijk herziening vereischen; niet maar alleen met het doel, om wezenlijke verdiensten, waar die bestaan, te beloonen, maar ook om een onverdragelijk monopolie te vermijden, door hetwelk de volkeren, in opzigt tot hunne nijverheid, schromelijk worden benadeeld.

Wij beschouwen dit als eenen zeer gewichtigen wenk. Het licht, hetwelk de Alwijze in onzen bijzonder mensch doet opgaan, beschouwen wij als een geschenk, als eenen eigendom voor de gansche aarde. Dat hooge voorregt waardere, erkenne en beloonde de Staat, naar gelang zijner krachten; doch anderen, in welke gelijk licht moet opgaan, te beletten, dat zij, gedurende eene reeks van jaren, daarmede voordeel voor zichzelf en voor het algemeen kunnen doen, opdat de begunstigde daardoor onverschuldigd voordeelen behale tot schade van anderen, dit achten wij de belooning, de aannemelijke overdriften. De uitvinder levere zijn geheim, zijne uitvinding den Staat in handen; de Staat beloonde naar evenredigheid van het nut; doch het algemeen geniet, zoo spoedig immers mogelijk, al het voordeel, hetwelk de uitvinding aan hetzelve verschaffen kan. Anders blijve het ieder vrij, dezelve uitvinding te doen en toe te passen.

Het vyfde punt, wij spraken er reeds met een woord in ons eerste artikel van, stelt voor het vestigen van spaar- en leenbanken, allerwege waar de overvinding, de heilzame inkomsten daarvan zou hebben aangewezen voor de zedelijkheid en de kunst, vlijt bij alle volken, waar zij zoop het tegenwoordige bestaan en bloeijen.

Men gevoelt ligtelijk, dat de schrijver door leenbanken hier alleen denkfte verstaat, in welke de ondernemer van eenigen tak van nijverheid, de daartoe door hem benodigde gelden, onder behoortlijken waarborg, tegen eene matige rente kan opnemen. Hier geldt het niet de hulp uit eene oogenblikkelijke verlegenheid, maar de hulp aan iemand te verleenen om, door middel van zijne industrie, te geraken tot een gevestigd en duurzaam bestaan.

Het is moeilijk, bij gebreke aan eene verdere ontwikkeling van dit punt door den geachten schrijver, de mate van het nut en de waarschijnlijke gevolgen te berekenen, welke uit de vestiging van zoodanige banken zou kunnen voortvloeijen. Zonder eene voldoende waarde, om tot waarborg te kunnen strekken voor de te leenen sommen, zou aan de

voortdurende instandhouding van zoodanige banken niet te denken zijn, en daarbij zou zich ook ongetwijfeld weldra zoodanige mededinging in eenen menigte van bedrijven opdoen, dat de mogelijk te behalen voordeelen ontoereikend zouden zijn, om een toereikend middel van bestaan in vele derzelve te kunnen vinden.

Hoe dieper en nauwkeuriger wij de zaak der nijverheid inzien, des te meer komen wij tot de overtuiging, dat zij zonder een onafhankelijk, onpartijdig, wijs opperbestuur, zonder doelmatige beperking, waar noodig, zonder regeling en leiding, in de maatschappijen zou als wij die thans beschouwen, en onder de menschen, zoo als die thans nog zijn en voortereet wel blijven zullen, onstuimig zal voortrollen als een ongebreidelde ros en weinig waar geluk, weinig voortgang in verstandelijke en zedelijke ontwikkeling, maar wel eene onfeilbare bron van leed en ellende, voor een geelke der menschheid, scheppen zal.

(Het vervolg hierna.)

Jaarlijkse Algemeene vergadering van de leden der Israëlitische Gemeente te Brussel, den 15 Januarij 1843.

De vergadering wordt door den Vice-President met de voorlezing van het volgende verslag geopend.

Naar eene nieuw ingevoerde verordening, welke zonder twijfel uwe goedkeuring wegdraagt, en die wij van nu en voortaan als regel zullen volgen, valt mij het genoegen te beurt u reukenschap te geven van de verrigtingen des kerkeraads en van den staat onzer gemeente, over het afgeloopen jaar 1842.

De volmaakte overeenstemming van gevoelens heeft de leden des kerkeraads bezielt; het welzijn der godsdienst was het eenige doel naar hetwelk zij streefden; de stijpe nauwkeurigheid waarmede ieder hunner zijne plichten heeft betracht, heeft den hechtsten waarborg op van die eenheid van begripen en onderhandelingen, buiten welke geen goed beheer denkbaar is.

Met het meeste genoegen wordt aan den goeden ijver der kerkeraadsleden onze hulde toegebracht.

Het onderwijs en de opvoeding der jeugd maken de onderwerpen onzer voortdurende zorgen uit. Wij leggen, met zeer veel zelfvoldoening, van den ijver der onderwijzen en de vorderingen der leerlingen een bevestigend getuigenis af.

Veel, gij heeft dit even als wij, is er reeds voor het onderwijs der jeugd gedaan; maar er blijft nog veel te verrigten over: kwade wil of berisping verzuim van vele ouders, staan de opvoeding hunner kinderen in den weg; zedelijke kleding, onderdrukt en voorbeelden, van goede orde en manierlijkheid binnen de school, zullen den leerling steeds ontbrekend zijn, wordt hem in het onderlijke huis geen vertoef voor den leermeester ingeboezemd; wordt hij onder het oog van hem waaraan hij zijn leven is verschuldigd, niet aan ordelijkheid, arbeid en een zedelijken levenswandel gewoon gemaakt en ondervindt hij in den huislijken kring onbeheerlijkheid, welke, tegen het schoolonderwijs aandruisschen, en deszelfs invloed verijdelen.

Wij zullen naar alle waarschijnlijkheid tot het aanstellen eens algemeenen Inspecteurs, voor alle de binnen het rijk gevestigde, Israëlitische scholen overgaan; zoodanige ambtenaar, zal het zijn, tijd aan dien bijzonderen tak wijddende, gel tevens, na bekomen last, alle door ons beraamde verbeteringen, bij het onderwijs kunnen invoeren.

Het strekt ons tot genoegen onze tevredenheid aan den dag te leggen, wegens het tegenwoordige beheer van het weldadigheids-genootschap, aangaande deszelfs betrekking tot onze gemeente, zonder geloof te weigeren aan een werkkring van meer uitgestrekte weldadigheid, wilde het genootschaps-bestuur steeds de algemeen administratieve regelen des kerkeraads tot leidraad nemen.

De laatste bestaatstermijn van den kooprijns onzer godsdiensttempels, zal in de eerstkomende maand Maart verschijnen zijn. Een onderstand van duizend fr. wordt ons van wege de stad Brussel verstrekt. De Provincie Brabant kent ons hetzelfde bedrag toe. Wij hebben de hooge regering om eene buitengewone toelage van drieduizend fr. aangezoekt, en de heer Minister van Justitie beloofde, hij een ondang verleid gehou, dat aanzoek onverwijld in overweging te brengen.

Sedert uwe laatste bijeenkomst is het regtsgebed tegen een voormalig bestuurder der gemeente, bij mijnelijke schikking verrellend.

Het is den kerkeraad, na langdurige en onophoudelijke pogingen, sedert het jongstverloopen jaar, gelukt, den bejaars der godsdienst van de Israëlitische gemeenten te

Tè Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.